

SLOVENE.

Političen list za slovenski narod.

Pe pošti prejemani velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr
V administraciji prejemani, velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravnništvo in ekspedicija v „Katoliški Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Oznaniila (inserati) se sprejemajo in velja trisopna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskani se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 245.

V Ljubljani, v sredo 26. oktobra 1892.

Letnik XX.

Hrvati in Slovenci.

(Dopis iz Primorja.)

Z veliko pozornostjo spremljamo mi, vaši najbližnji bratje, rogovilstvo vaših radikalev. Naravnost izpovemo, da se nam že gubijo nakopičene laži, ki se dan za dnevom po vaših liberalnih listih pošiljajo v svet zoper slovensko duhovščino, posebno še zoper vašega prevzvišenega knezoškofa. Smelo trdimo, da še židovski listi v vsej svoji zagrizenosti ne pišejo tako lažljivo in iz tako hudobnega namena proti katoliški duhovščini in škofom, kakor „Slov. Narod“ in njegov v grenkosti porojeni sinček „Rodoljub“. Iz ponižne prošnje, poslani od ljubljanskega kapitlja brez vednosti škofove pred 5 leti dekanom na njih izrecne željo, da naj se obsodi ostudna „Narodova“ psovka na sv. očeta, narediti 4 škofovske okrožnice, to laž širiti, braniti in je vzdrževati — presega že vse meje dostojnosti. Gospod Šuklje, ali vidite zdaj, slov. posvetno razumnštvo v vsej njegovi gnusno lažnjivi firmi? In to razumnštvo, ki tako trdovratno laže, naj se z vami vred, bori za verski čut eminentno kat. slovenskega naroda?!

Zdaj je pri Vas „era“, ko si vsi razni agentje — z ljudskimi žulji obogateli — in sprideni študentje štejejo v nalogo: zaničevati, zasmehovati, črniti, grditi, obrekovati višjo in nižjo duhovščino. Kdor boče spisoval slovensko zgodovino naših dnij, dal boče tej dobi resnici na ljubo ime: „Doba, obrekovanja in ščuvanja zoper slov. duhovščino.“

No, pa mi se ne čudimo preveč tem prežalostnim pojavom pri Vas, saj jih je napovedal Vaš preblagi oče Slomšek, rekoč: „Prišli bodo časi, ko naši mladi ne bodo več trpeli nas duhovnov.“ Saj jih je napovedal tudi začetnik slov. liberalizma, na neki narodni veselici z besedami: „Lassen wir die Pfaffen sprechen, solange wir sie brauchen — potem jih bomo pa izbaenili.“ — In tako vas res zdaj

kruhborei in dobičko- in častilovci z lažmi in advokatskim zavijanjem bacejo iz šole, društev in političnega življenja. —

Pač se pa čudimo našemu „Obzoru“, da trosi med nami grde laži o katoliških Slovencih in njih višjem pastirju. Tudi on je poročal brzojavno o dveh okrožnicah, izdanih po katoliškem shodu ter pristavil, da je med Slovenci vse zaradi tega „ogorčeno.“ Posvarjen je bil vsled tega, a laži ni prekal. Da, do srea smo „ogorčeni“ zavoljo predrznosti. „Obzora“ in njegove laži, s katero izpodkova Vašemu prevzvišenemu vladiki pri nas veljavo, katera mu je toliko potrebna, da more vspešno izvrševati svojo težavno, višjepastirsko službo. Dobro poznamo blage in vzvišene namene Vašega škofa; znana nam je njegova železna odločnost, katera se klanja le resnici in pravici, mi občudujemo samo njegovo apostolsko gorečnost in globoko ponižnost in vas zavidamo. Vašega vladiko ne spoštuje le masa Vašega vernega naroda, ne cenimo ga samo mi, temveč njega čislata tudi najvišji avtoriteti na zemlji, sv. oče papež in njega veličanstvo presvetli naš cesar in kralj.

Mora nas tedaj „ogorčiti“ do dna srea, ko se laže o možu-škofu, katerega čislata visoka glavarja naše svete cerkve in drage Avstrije. Dokler „Obzor“ ne prekliče vseh neresničnostij o milih nam bratih Slovencih in njih knezoškofu, nam je in nam ostane grd lažnjivec in ostuden obrekovalec. Erare humanum, sed perseverare diabolicum. To si naj dobro zapomnijo gospoda v uredništvu „Obzora.“

O, ko bi mi dobili v Zagreb dr. Missio za nadškofa! Kmalu bi zginit s hrvatskega površja grobok našega milega naroda na trgu svetega Marka! Kmalu bi bilo konec pogubonosnemu madjaronstvu, kateri je vsekal pri nas katol. cerkvi rano, katero ne bodo pri jekleni energiji niti v 50 letih izceljena; madjaronstvu, kateri je zamoril v mili naši domo-

vini vso katoliško zavest; madjaronstvu, kateri oddaje višje in nižje častne cerkvene službe madjaronskim kortešem, dočim je duhovnik-katoličan in narodnjak večer kapelan ali k večjemu administrator ali celó upokojen; madjaronstvu, katero protegira kalvine luterane in celó žide edino zato, da se slabi katol. hrvatski narod; madjaronstvu, kateremu je persona grata: javen beretik, očiten ateist, če se le uklanja madjarskemu šovinizmu, Hrvate verne in narodne pa umirovlja, madjaronstvu, katero oddaje boljše službe madjaronom, dočim si more pošten Hrvat iskati kruha križem sveta. Take so naše razmere. Pri nas še ne zvedo, ker se vse zaplenja, kar ni madjaronsko. To je madjarski liberalizem — najhujši terorizem. Casi so tedaj preresni, da bi se po Hrvatski brezobzirno lagalo o vernih Slovencih in njihovem vrhovnem voditelju.

„Obzoraši“ naši naj le doma pometajo, kjer je smetja več kot preveč in to v vseh krogih, posebno okolu visokih glav. Razumnštvo posvetno, izvzemši le nekatere osebe, je popolno brezverno, iz slovstva zginja versko-narodni genij, namesto tega se živjajo vanj moderne zmote, posebno materijalizem in racionalizem, mladina nam prisega na darvinizem in po njem tudi živi. V cvetoti dobi svoji se v njej zamori pravni čut z madjarskim blagom, s katerim so naša mesta, žalibog, bogato preskrbljena. Ljudstvo po deželi se demoralizuje po duhovskih in svetnih korteših, katerih bog je — vživanje! a domovina — žep in trebuh. In če kmalu ne pride rešitev, smo zgubljeni. Vendar obupali še nismo. Vkljub strašni demoralizaciji in krutemu terorizmu imamo še pešice vrlih Hrvatov, kateri so pripravljeni iti v boj „za križ i slobodu zlatnu.“ Teh se naj bi „Obzor“ oklenil, in delal novo katoliško stranko, katera bi rešila mučeniški naš narod madjarskega jarma, Dokler smo bili vsi Hrvati verni, smo bili tudi značajni in tako so naši pradedi v živi veri 300 let

LISTEK

Čikago in svetovna izložba leta 1893.

(Iz „Č. osad v Americe“.)

Še pred desetimi leti bi bilo povsem naravno, ako bi se bila svetovna izložba v proslavo štiristoletnice odkritja Amerike priredila v Novem Jorku. V Filadelfiji bila bi se lahko vršila stoletnica v spomin proglašenja nezavisnosti, ker je polednja imela zibelj svojo v kvakerskem mestu ob Delavare. Toda odkritje Amerike proslavljati na zgodovinskem kraju, malem bahamskem otočju Watlingu, prouzročalo bi bilo velike zapreke. Zbok tega moralo se je izbrati kako mesto v Severni Ameriki, in večina Novo-jorčanov je bila zelo iznenađena, ko so nameravali v kongresu Zjedinjenih držav razpravljati vprašanje, v katerem mestu se priredi svetovna izložba. O katerem mestu se razpravljaj?

Katero mesto bilo bi tako smelo in bi hotelo tekmovali z „Imperial City“, z veliko metropolo ob Hudsonu?

Čikago!

Dolgo je trajal boj med obema mestoma. Novi Jork, ponosni, oblastni in prešerni Novi Jork bil je izza davna navajen imeti prvenstvo v Zjedinjenih državah, in v mnogih trgovskih krogih smatrali so „veliki zapad“ — „the great West“ — skoro za nekako naselbino, kakor čini n. pr. Amsterdam z

otokom Javo. In zdaj je stopilo to, jedva nad petdeset let staro mesto „velikega zapada“, Čikago, na plan, noté izpuliti Novemu Jorku svetovno izložbo! Strar je bila predložena kongresu v razsodbo, in Čikago je dobilo zaželeni dobiček!

Bilo je prvokrat, da se je drznilo kako američansko mesto tekmovali z Novim Jorkom, in prvokrat je bil poražen Novi Jork. In nadejati se je, da ne bode to prvokrat. Čikago ni vzelo samo Novemu Jorku svetovne izložbe, preti mu vzeti i nadvlado nad severnoameriško Unijo. Bode li Čikago vzraščalo, kakor je raslo v poslednjem desetletju, prekosilo bo v prvih desetih letih XX. stoletja Novi Jork, in če to doseže, po čemer bajé skoro ne hrepeni, ali vsled svojega položaja mora postati: postalo bo glavno trgovsko mesto Zjedinjenih držav, da vsega severnoameriških držav.

Kdor tega ne verjame, obišče naj leta 1893 svetovno izložbo v Ameriki. „Živel sem dosti dolgo v Ameriki“ — piše poročevalec „Č. osad v Ameriki“ — „in mnogo let sem potoval po obeh polovicah novega sveta. Odkrito rečem, da smatram Čikago za največje čudo Amerike, kot prototip čisto ameriškega značaja, kot najbolj američansko mesto velikanske dežele, in te še mnogo bolj, nego li Novi Jork, Boston ali Filadelfijo. Čikago je skoro največja in največje človeško delo vseh vekov, najbolj spomeniški Feniks med mesti. Ustanovljeno je bilo stoprav pred šestdesetimi leti na pusti preriji, po-

gorelo je dvakrat, dvakrat je iznova povstalo iz tleh razvalin; dandanes je že mesto, čegar utripanje je možno občutiti tako v Novem Jorku, kakor v velikih središčih Evrope, ali pa na obalah Tihega oceana. Pred petdesetimi leti je bilo še neznanstno kmečko mestece, in v sedemdesetih letih postalo je v marsikakem oziru največje tržišče Amerike, — Nižnji Novgorod vsega kontinenta, in kakor rečeno, tekmeč osamljenega Novega Jorka. Se živé možje, koji so prisostvovali pri otvorjenju Čikaga, in danes vidjo na mestu golih prerij, po kojih so mladeniči drvili svoje konje, ogromno mesto s tisočero ulic in 60.000 hiš. Vsako leto pa nastaja po zelenih planjavah tisočero hiš, nove ulice, novi mestni oddelki. Svet kaj sličnega ni še videl!“ (Dalje sledi.)

Družba sv. Mohorja v ljubljanski škofiji.

(Dalje.)

Nadnormalno število:

Št.	Fare	leta 1892	1891
67 Sv. Katarina		5-9	5-7
68 Škofja Loka		5-9	5-2
69 Hotedersica		5-8	4-5
70 Ljubljana		5-8	5-0
71 Lozice		5-8	4-4
72 Orehek		5-8	4-8
73 Štanga		5-8	5-4

krvaveli v boju s krvoločnim Turkom, in premagali so ga sijajno.

Nazaj tedaj h krščanskim načelom, naj se vzge v naših sreih živa vera v Zveličarja in ubranili se bodemo svojega verskega in narodnega sovražnika. Dokler bomo pa noge lizali svojemu zakletemu sovražniku ter laži raznašali o bratih Slovencih, bode se šopiril pri nas naš zeleni neprijatelj ter nas pahal v grob časnega in večnega pogina.

O našem šolstvu.

II.

Dvojno je potrebno za dobro osnovano šolstvo: primerni kraji, zdravi prostori in zadostni učni primochki na eni strani, na drugi pa dobri učitelji s pravo metodo in pravim poukom. Ostanimo danes le pri prvi točki. Za šolo je treba izbrati primerne kraja. Vseučilišče ne more stati v kaki mali vasi, to vsakdo izprevidi, mesta pa z 20.000 prebivalci pa že popolnoma zadoščajo za ustanovitev vseučilišča.

Srednje šole morajo biti, kjer je ljudstvo mnogoštevilnejše, za uk in višjo omiko spretnejše.

Gimnazije naj se ustanovljajo v sredi kompaktno stanujočega ljudstva. Stariši, kojih otroci studirajo blizu, se lažje večkrat sami prepričajo o napredovanju svojih otrok, ko gredo vprašat gospoda profesorja, ker na gospodinje se ne morejo in ne smejo vselej zanašati. Stariši morajo vselej veliko škodo trpeti, ko se zaradi oddaljenosti šole dostikrat celo leto ne morejo prepričati o uspehih svojih otrok. Dalje se je treba ozirati na kraje, kjer so hrana, stanovanje in obleka po ceni. To pa je navadno v manjših mestih. Omeniti je tudi vredno, da znaša šolnina v manjših mestih 30 gld., v večjih pa po 40 gld. na leto.

Vsak državljan ima pravico do srednjih šol, saj jih vzdržuje s svojim denarjem, zato mu morajo biti na roko. Ne velja izgovor, saj železnica vse daljave skrči in človeka za malo denarja pripelja, kamor hoče. Ni samo oddaljenost tega ali onega kraja, kar dela ljudstvu težave ali pomisleke, ampak so razlogi večjega pomena. Skrbni stariši ne marajo izročiti svojih otrok komur koli, marveč iščejo zanesljivih, vestnih ljudij. O taci se je treba prepričati, kar se lahko zgodi, doma ali v bližini, kjer ta in oni vé kaj dobrega svetovati, ono isto pa je težko v tujih krajih, kjer nobenega ne poznaš, komur bi mogel zaupati svojega otroka.

Pride v poštev še socialni moment. V manjših mestih je vzdrževanje dijakov veliko lažje. Stanarina je mala, hrana se dá v naturi; pri znancih ali sorodnikih se dobi tudi cenejše. Vse to skupaj prinese razločka pri enem dijaku od 50 do 100 gld. na leto, v 10 letih torej 500 do 1000 gld., in to je že denar, za kateri se naš kmet in rokodelc morate truditi leta in leta.

Marsikateri oče pravi: 50 ali 60 gld. bi še žrtvoval za sina, več pa ne zmorem, in glejte, ta vsota bi zadoščala v bližnjem malem mestu, v glav-

nem mestu pa ne, in zaprta je očetu in sinu pot do vede, — ker sta revna. Od tod se je razvila napačna in krivična misel, kakoršno celó nekateri profesorji gojé, da je le bogatino pot v šole odprta, revni naj pa delajo. Na poklice, na zmožnost se torej ne gleda nič, samo na denar. To je liberalni kapitalizem, krivičen in krut skozi in skozi!

Še drugi socialni moment bi lahko na kratko omenili. Prav mnogim poštenim pa potrebnim ljudem se odvzame s šolo tudi priložnost, kaj malega si prislužiti in tudi pogoje življenja si polajšati! Ako to obrnemo na naše razmere, moramo reči, da je gimnazija v Kranju prav na svojem mestu, ker se vsi gori omenjeni razlogi, kakor navlašč, prilagajo našim razmeram. Vsak del Kranjske naj ima svojo gimnazijo, za Dolenjce v Rudolfovem, za Gorenjce v Kranju, kočevsko naj bi preustrojili za pravo gimnazijo in v Ljubljani je za vse druge, katerim je to bolj na roke, ali želé v glavnem mestu študirati.

Taka razdelitev bi bila pravična, vsi bi imeli primeroma ne predaleč do šole, vsak kraj je za dotične sosede nekako domač, ima torej vse pogoje, katere smo tirjali zgoraj. Enako pravično bi se moralo drugim Slovincem pomagati s šolami.

Razume se, da bi morale te gimnazije cele biti, z osmimi razredi, ker nič ni bolj zopernega za stariše in za dijake, kakor selitev iz enega mesta v drugo. Kjer kdo začne, tam naj nadaljuje in tam naj dokonča svoje študije. Takov pouk je tudi najsolidnejši, ako je šola dobra.

Zato naj bi bila tudi šola v Kranju z osmimi razredi, kakor je v Rudolfovem.

Na to moramo delati, da se ljudem šolanje polajša kolikor mogoče, zakaj vednost in znanje morate krepiti naše rojake, da morejo vspevati poleg tujcev.

Politični pregled.

V Ljubljani, 26. oktobra.

Notranje dežele.

Konservativni poslanci. „Gratzer Volksblatt“ piše o pismu avstrijskih škofov, katero smo mi objavili včeraj, pravi med drugim, da bodo sedaj možje, ki vedno radi napadajo konservativne poslanca, da premalo storé, morda spoznali, da s tem napadanjem ni nič pomagano, dokler pri volitvah ne sodelujejo vsi poklicani krogi. Poslanci ravno tako ne morejo delati čudežev, kakor škofje nâ.

Mi se v tem strinjamo z graškim listom. Najprej je treba delati na to, da bodo povsod voljeni poštteni katoliški možje. Kaj pomaga, če pošljejo občine prošnje za versko šolo, ako pa morda baš tiste občine zastopa liberalci. Višji krogi mislijo, da te prošnje ne izražajo pravega narodnega mišljenja, temveč se je to mišljenje pokazalo pri volitvah. Maloštevilni katoliški poslanci tudi ne morejo vsega opraviti. Zatorej pri volitvah v postavne zastope volimo le možje, ki s častno besedo nam zagotové, da bodo delali za versko šolo, in katerih preteklost je že nam jamstvo za to.

Bukovina. Veselo znamenje je, da se Rusi v Bukovini začnajo vedno bolj zavedati. Dosedaj so Nemci v tej deželi igrali baš zaradi tega tako veliko vlogo, ker se Slovani, Rusini in Poljaki, svoje narodnosti neso prav zavedali. Zadnji čas se je pa jela razširati narodna zavest med Rusini in Nemce je že strah zaradi tega. „Bukowiner Nachrichten“ priobčile so več člankov proti Rusinom, v katerih že kličejo vlado na pomoč proti tem agitacijam. Da nemški liberalni list sumniči Rusine za Avstriji sovražne elemente in piše o ruskih rubljah, to je samo po sebi umljivo. V resnici pa Nemcem ni za drugega, kakor radi bi ohranili odločilni vpliv v deželi in zaradi tega sumničijo sedaj Rumune, sedaj pa Rusine. Nadejamo se pa, da se vlada s pisavo nemških listov ne bode dala preslepiti in ne pojde za liberalce po kostanj v ogenj.

Ogersko. Kaj neprijetno je dirnilo Madjare, da je dvor nakrat zapustil Gödöllő in se povrnil na Dunaj, ko se je vendar govorilo, da cesarica ostane na Ogerskem do zime. Vsi čutijo, da je to v zvezi z debato ob odkritju honvedskega spomenika. Skrajna opozicija se seveda dosti ne zmeni za odhod dvora, drugače pa tako imenovana narodna stranka. Grof Appony bi rad postal minister in mu je torej nekaj ležeče na tem, da pri dvoru preslabo ne mislijo o njem in njegovih somišljenikih. Listi te stranke sedaj hlinijo največjo lojalnost in vračajo vso krivdo za škode v zbornici le na ministerskega predsednika. Najhujša opozicija je seveda v vsem nedolžna. Nam se pač dozdeva, da je kesanje že malo prepozno. Gospodje so malo preveč pokazali svojo pravo barvo. Appony je hotel vse narodne strasti vzbuditi proti vladi, ali je največ škodoval sebi.

Vnanje države.

Francija. V zbornici je bila zanimiva volitev. Namesto Burdeau-a, ki je postal pomorski minister, bila je volitev jednega zborničnega podpredsednika. Bil je boj med prijateljem svobodne trgovine Etienneom in varstvenim carinarjem Vigerjem. Zmagal je prvi s 168 proti 141 glasom. Iz tega sklepajo, da tudi proti trgovski pogodbi s Švico varstveni carinarji večine ne dobé.

Nemčija in Rusija. Veleposlanik v Peterburgu, general Schweinitz, pojde ob novem letu v pokoj. Kupil je že neko posestvo blizu Castla, kjer bode preživel stara leta. Schweinitz je že 70 let star in poslednji čas nekaj bolehen, torej ni čuda, če želi miru. Njegovi soprogi pa ne ugaja podnebje v Peterburgu in že sedaj večino let preživi v Nemčiji. Schweinitz zastopa Nemčijo že 16 let v Peterburgu in je vedno bil priljubljen cesarjema Aleksandru II. in Aleksandru III. Njegov odhod iz Peterburga bode torej vsekako nekoliko škodoval nemškemu vplivu ob Nevi.

Nemčija. Če se tudi vsprejme nova vojaška predloga, vendar se ne bode nemška vojska preselala francoske. Čez 24 let bode nemška vojska štela 4.568.000 za vojno izvežbanih mož; Francija pa jih bode po 25 letih, ko se popolnoma izvede sedanjí brambeni zakon, imela 5.564.000. Nemci bi še vedno morali gledati na novo pomnoženje vojske. Tako proračunjanje seveda nema posebne važnosti, ker je jako dvomljivo, če bodo ostale sedanje razmere četrstoletja. Države bodo do tedaj težko zmagovala vojaška bremena. Tu so mogoče vojne in prekucije, ki bodo razmere izdatno premenile. Ker se prebivalstvo v Franciji veliko počasneje množi, nego v Nemčiji, je tudi dvomljivo,

(Dalje v prilogi.)

St.	Fare	leta 1892	1891	St.	Fare	leta 1892	1891	St.	Fare	leta 1892	1891
74	Bukovšica	5-7	5-9	102	Vranja Peč	5-3	5-1	130	Preddvor	4-6	4-0
75	Hotič	5-7	3-7	103	Dobrnice	5-2	4-7	131	Studenec	4-6	4-2
76	St. Jurij pod Kumom	5-7	5-3	104	Kamnik	5-2	5-2	132	Duplje	4-5	3-5
77	Koroška Bela	5-7	4-1	105	Sora	5-2	4-1	133	Holmec	4-5	4-3
78	Kranjska Gora	5-7	6-0	106	Žiri	5-2	4-5	134	Ihan	4-5	3-6
79	Sela pri Kamniku	5-7	5-0	107	Ajdovica	5-1	4-6	135	Primskovo	4-5	0-5
80	Stara Loka	5-7	5-0	108	Begunje na Gorenjskem	5-1	4-5	136	Trnje	4-5	3-5
81	Bloke	5-6	4-0	109	Janče	5-1	4-2	137	Dóbrava	4-4	4-5
82	Grad	5-6	5-2	110	Selca	5-1	4-5	138	St. Janž	4-4	3-2
83	Javorje pri Litiji	5-6	5-0	111	Trebnje	5-1	4-2	139	Bakitna	4-4	1-6
84	Ovsišče	5-6	4-5	112	Lašče	5-0	4-7	140	Srednja Vas	4-4	4-7
85	Preska	5-6	5-3	113	St. Peter na Notranjskem	5-0	3-2	141	Vrhnika	4-4	5-1
86	Radovljica	5-6	5-3	114	Postojina	5-0	5-1	142	Crni Vrh pri Idriji	4-3	4-3
87	Spodnja Idrija	5-6	4-9	115	Sv. Lenart	4-9	5-4	143	Podgrad	4-3	2-5
88	Šmartno pri Ljubljani	5-6	5-1	116	Sv. Lorenc	4-9	4-9	144	Predoslje	4-3	4-4
89	Lipoglav	5-5	5-2	117	Mekinj	4-9	4-4	145	Prežganje	4-3	3-8
90	Podbrezje	5-5	3-8	118	Mošnje	4-9	4-5	146	Slap	4-3	2-4
91	Višnja Gora	5-5	5-1	119	Naklo	4-9	3-3	147	Slavina	4-3	3-9
92	Horjul	5-5	5-2	120	Rateče pri Kranjski Gori	4-9	3-6	148	Trzic	4-3	4-2
93	Sv. Gregor	5-4	6-0	121	Moravče	4-8	3-3	149	Spodnji Tuhinj	4-3	3-9
94	Kolovrat	5-4	4-0	122	Rateče pri Loki	4-8	5-5	150	Vodice	4-3	4-0
95	Sv. Ožbald	5-4	5-3	123	Dob	4-7	3-8	151	Adlešči	4-2	3-8
96	St. Vid pri Ljubljani	5-4	5-0	124	St. Gotard	4-7	8-8	152	Krka	4-2	2-7
97	Begunje na Notranjskem	5-3	4-6	125	Kovor	4-7	4-7	153	Lubno	4-2	3-5
98	Kamna Gorica	5-3	4-6	126	Skocijan pri Turjaku	4-7	4-0	154	Trstenik	4-2	4-4
99	Peče	5-3	5-7	127	Križe pri Trzicu	4-6	7-3	155	St. Vid pri Zatičini	4-2	4-2
100	St. Vid pri Vipavi	5-3	3-7	128	Nevlje	4-6	2-6	156	Zlato Polje	4-2	3-3
101	Vipava	5-3	4-7	129	Podlipa	4-6	4-5				

(Dalje sledi.)

če bi čer 25 let res mogli Francozi postaviti na noga več vojakov nego Nemci, če bi morda znatno ne pomagale oddaljene kolonije.

Anglija. Vlada je dovolila, da se zopet smejo zbirati tabori na Trafalgar-Square, jednom največjih trgov v Londonu. Prejšnja vlada je bila zbiranja na tem prostoru pred petimi leti prepovedala zaradi velikih izgredov, ki so se bili pripetili, ko so socialisti napali sosedne hiše. Hšni posestniki okrog tega trga so se že pritožili proti dovolitvi, da se ta prostor sme porabljati za take shode. Dne 5. novembra bodo na tem prostoru delavci, ki so brez dela, imeli velik shod. Dne 9. novembra bode že drugi velik delavski tabor. Naravno je, da se drugi prebivalci malo bojé, ker se vselej snide po več tisoč ljudi. — Parlament se pa snide v januariju in mu bode vlada predložila irsko predlogo. Letošnje zasedanje bode zatorej jedno najvažnejših. Boji bodo hudi in to ne le v dolnji, temveč tudi v gornji zbornici.

Južna Amerika. V argentinskih pokrajinah Corrientes in Santiago del Estero je vstaja. Bilo je že več krvavih bojev. — V Venezueli je general Crespo že pokoril skoro vso deželo. Podvrgel je tudi že pokrajino Bermudez, ki je bila poslednja večja opora prejšnje vlade.

Izvirni dopisi.

Iz Dravekega polja, 23. oktobra. (K o l e r a ?) Minoli teden se je v Ptuj in po spodnjem Dravskem polju hitoma raznesla vest, da razsaja pri sv. Marku nižje Ptujsko kolera, katero je nekdo bil prinesel z Ogerskega. Ker vém, da bodo o tem kmalu poročali časopisi in nevarnost slikali večjo, kakor je morebiti v resnici, naj o tej vsekako neprijetni zadevi, ki politični gosposki dela velike preglavice in skrbi, objavim v „Slovenca“ zelo zanesljive podatke.

Res je, da so iz Zabovca, župnije sv. Marka, vzele se nekatere osebe kot plavičarji po Dravi nekam v Slavonijo, in da je eden teh, namreč Leopold Simenko, nekoliko bolan se vrnil. Kmalu potem zbolela je njegova osemletna hčerka Marjeta ter je drugi dan umrla. Isti dan je v sosedni hiši zbolel 75letni prevžitnikar Martin Horvat. O. kr. okrajno glavarstvo v Ptuj, kateremu se je nagla smrt deklice naznabila, poslalo je nemudoma e. kr. okrajnega zdravnika dr. Egb. Kleinsasserja v Zabovec in k sv. Marku, ki je dekličino truplo preiskal ter izrekel, da je deklica vedno boleha, najbrž vsled preobilno zavžitega grozdja umrla: mogoče, da je imela tudi grižo.

Medtem pa je po kratki bolezni umrl tudi imenovani prevžitnikar ter je bil 20. t. m. pokopan. Zvečer tistega dne zbolel je njegov zet, 47letni želar Franc Bezjak, ter je po 24 urah umrl. Ker so bila znamenja bolezni zlasti pri poslednjem sumljiva in koleri podobna, poslalo je e. kr. okrajno glavarstvo takoj drugi dan posebno komisijo: dva zdravnika in e. kr. komisarja k sv. Marku.

Ta je dan truplo umrlega prevžitnikarja izkopati ter je vse natanko preiskala. Oba zdravnika sta izrekla, da je umrl za oslabljenjem, in ker je imel čreva krvava — tudi vsled griže, ki je njegovo smrt pospešila.

Nato je dotična komisija stanovanja umrlih razkužila ter postavila stražo, da ni mogel nihče iz doma; vso nepotrebno obleko pa je poslala po občinskem predstojniku v Ptuj, da se ondi razkuži. Danes dopoldne pa je dospela k sv. Marku nova komisija; namreč dva doktorja iz Grada, dr. Eppinger, profesor bakteriologije, in dr. Schneditz, potem e. kr. okrajni zdravnik ptujski in komisar, ki so truplo zadnjega mrlca, Franca Bezjaka, tri ure natanko preiskovali, drobovino seboj vzeli, vso mrtvašnico razkužili ter odšli.

Je li umrl za azijsko kolerio, bode pokazala natančnejša bakteriološka preiskava, katere se bode še vršila v Gradcu. Toliko je gotovo, da je poslednji slučaj „cholera nostris“.

Da je ljudstvo preplašeno in zbegano, se samo ob sebi razumeva; strah pred kolerio je toliko večji, ker je ravno v Zabovcu leta 1836 pobrala kolera 32 žrtav, kar je starim ljudem še živo v spominu.

S Tolminkoga, dne 25. oktobra. Posebno veselje nas je prešinilo, ko smo zvedeli te dni o razpustu okrajnega našega cestnega odbora. Res, skrajni čas je že bil. Plačevati ogromne svote v blagajnico cestnega odbora, imeti pa ceste v najslabšem stanju, mora razgreti vsakatega, bodi še tako miren. Zato hvala onim gospodom, ki so k razpustu tega odbora „na papirju“ pripomogli.

„Slovenski Narod“ in „Slovenec“ se pripravata „za oslovo senco“, je modri rek naše premodre „Nove Soče“. Tako torej, katoliška naša „Nova“ „Slovenec“ zagovarja krščanska načela, od naprednjakov strastno napadena, poteguje se za žaljeno čast svojega škofa, zavračuje predrzne laži laži-liberalcev, ustavlja se pačenju ljudstva itd. Za najdražjo svetinjo se vojskovati je katoličanu najčastnejše, in to imenuje „katoliška“ „Soča“ „oslovo senco“. Skrbel bom, da bo „Nova Soča“ vedno dostojno pisala tako je priporočal ta list duhovnim svojim sobratom državni naš gospod poslanec. A sedaj?

Z dolenskih hribov, 24. oktobra. Čenjeni „Slovenec“, sprejmi tudi iz mojih okornih rok nekoliko vrstic v svoje predala. Ne smeš pa pričakovati kake učene razprave, ker pisalec teh vrstic je kmetič! — Po katoliškem shodu se čuti povsod bolj živahno gibanje in tudi „Slovenec“ je bolj odločen in tako je prav, tako mora ostati vedno! Tudi pri naša raznovrstne novice, kar nas čitatelje jako veseli! V naš sicer majhen kraj hodijo trije „Slovenci“. Komaj čakamo, da nam doide iz pošte „Slovenec“ in se ne vstrašimo truda, da pošljamo nalašč na uro oddaljeno pošto vsaki dan ponj. Nekaj se pa vendar predrznem nasvetovati: Bog daj, da bi se nasveto, če ne precej, vendar kmalu vresničil. Kaj bo pa vendar svetoval ubogi kmetovalec? Prvi nasveto bi bil ta: „Slovenec“ naj bi imel vsak dan prilogo. Seveda, to stane novcev, morebiti bi se pa vendar s poštvalnostjo dalo kaj doseči!

Drugi nasveto je pa ta: „Katoliško politično društvo“ naj bi prav pridno shode napravljalo vlasti po vseh večjih krajih. K takim shodom naj bi se pa vselej dotični poslanci povabili, kateri oni kraj zastopajo in naj bi dali odgovor svojim volilcem. Na ta način bi volilci poslance vedno bolj spoznali. S tem menim, da bi se katoliška zavest širila in utrjevala. Po katoliškem shodu moramo delati na tej podlagi. Večkrat sem slišal, da je kdo rekel, ako je bil na kakem kraju misijon, da se mora tista gorečnost ohraniti in tako nadaljevati, če se hoče od misijona trajnih koristi imeti. Katoliški shod pa je bil katoliški misijon, torej nadaljujmo njegovo delo krepko neustrašeno in z združenimi močmi!

Iz Prage, dne 19. oktobra. (Nakane Nemcev.) [Konec.] „Mučenništvo nemških manjšin po mestih s češko večino,“ — nadaljuje fanatični organ liberških Prusakov, — „pričakuje že leta in leta rešilne, odločilne besede iz voditeljskih krogov, toda le-ti baš nasprotno podpirajo zalaganje čeških šol po čisto nemških mestih, podeljujejo podpore takozvanim „izobraževalnim zavodom“, koje ustanavlja „Matica školska“, sili nemške uradnike, da se učé češčine, — popolnoma nepotrebne provincialnega idioma, in trpé, da je nemško šolstvo pastorka v čeških mestih. Razobešanje črno-rudečelatih zastav v Ljutomericih je prepovedano, trpé se pa nasprotno rudeče-modro-beli znaki blaznih „vseslovanskih idej“ in zistematično besnenje in počehovanje.

Na nemški „Schulverein“, za kulturni razvoj Avstrije tako velevažno društvo, z vseh krajev gledajo pisano, „Matici školski“ se pa gladi pot v počehovanje.

Mirno se gleda na to, pa nemško praško prebivalstvo, ta jedini delavni živeli, nima nijednega zastopnika v mestnem zastopništvu, dalje se v Pragi uraduje samo češki (Oj, kaka pregreha! Vred.), in Nemci morajo ondi zadovoljni biti s češkimi dopisi, da, po ulicah Kraljevih Vinogradov nahajajo se tablice na vogalih s samo češkimi napisi.

Vlada trpi, da imajo javni ustavi češki uradni jezik, in baš vsled tega ne morejo Nemci po čeških mestih najti nobene službe; nasprotno se kar moči podpira naval čeških uradnikov in učiteljev v „zaprtu“ nemško ozemlje.

Krona sama je bila zapletena v prepir, ko so Čehi v lažnjivi državnopravni spomenici zahtevali, naj se popolnoma potlači nemštvo in oživotvori državno pravo, kojega nikoli bilo ni in ga ne bode, in proti kojemu bode nemški ljud vedno delal najljutejše nasprotje. Z državnopravnim pravom bi se ne dosegel mir v deželi, temveč z njim bila bi vržena goreča plamenica na streho nemštva in zoper to bi vstala vsa nemška Avstrija kot jeden mož!

Nam Nemcem je géslo, da je neobhodna državna potreba, da bi vse tolitvanjske dežele razven Galicije tvorile jednotno nemško državo z nemškim jezikom in državno upravo, v koji bi se vsi državni izpiti in rigorozji vršili samo v nemščini, vse uradovanje, javne knjige in zapisniki vedeni povsem v nemškem jeziku, in kjer bi nihče ne mogel stopiti v državno službo brez znanja nemškega jezika v besedi in pismu! V vsakem dvojezičnem mestu ustanovljena bodi vsaj jedna nemška šola, in na nemških ustavih ne smelo bi se v nijednem drugem jeziku poučevati, nego v nemškem. Roko v roki s temi terjatvami mora se zahtevati utrjenje in trajno ukrepljenje zveze z nemškim cesarstvom.

Edino in samo tem načinom dosežen bo mir v deželi, tako in ne inace je možno shraniti in povečati moč Avstrije.

Nemški ljud na Češkem, — pravi dalje ultranemško glasilo, — je plemenito ljudstvo, katero je z vso ljubeznijo (?) svojega srea spojeno s to državo. Nemško ljudstvo na Češkem nikoli (?) ni izjavilo želje, tlačiti češkega — gósta (Cujta!) v tej deželi ali preganjati, ponosno je pa na to, da so avstrijski junaci in veličine pohajali iz nemške krvi.

Ako mi Nemci za svoje staroslavno, tisočletno delo zahtevamo državnega prava, postopamo v zmislu velikega, nepozabnega, plemenitega člena habsburške rodbine, svojega neumrjočega cesarja Jožefa II. Naj se terjatev naša prizna v vsem svojem obsegu, povsod naj pride na površje priznanje, da bodočnost Avstrije je jedino le med nje zvestim nemškim ljudstvom!

Drzovitost, nesramnost in kruto gospodoželjstvo ne more biti jasnejše izraženo, nego je v tem članku. Nemške so dežele: Češka, Moravska in Šlezija! Prvi narod so Nemci! Mučeniki nemške manjšine! Jednotna nemška država z nemškim jezikom! Trajno okrepljenje zveze z Nemčijo in nemško državno pravo! Pojmijo li merodajne osebe vsebino te izjave? Za koga pa delajo oni Nemci, koji imajo slične nakane, in kako hočemo nazivljati iste, ki posredno ali neposredno podpirajo te težnje?

Skrajni čas je pač bil, da je vladna strela udarila med to nedomoljubno liberške gospodo. Vlada je končno storila samo svojo dolžnost.

Nikdar pač ni Čehom prišel na pamet živeti nemški rek: „Gottes Mühlen mahlen langsam, aber sicher!“, nego danes, čitajoči v poluurnem „Prager Abendblatt“u razpust mestnega zastopništva v Liberci, toda „vseho do časa, Pán Bůh na věky“ slove i češka prislovica.

Glasba.

Petero Tantum ergo in petero mašnih pesem. Za mešan zbor složil Ign. Hladnik. Op. 17. Založil skladatelj. Tisk Blaznikove tiskarne v Ljubljani. Prodaja Katoliška bukvarna v Ljubljani po 40 kr. izvod.

Kakor vsako novo delo marljivega, spretnega in dobro znanega skladatelja glasbene kroge zanima, tako bo zanimalo tudi to novo delo Hladnika vsakega za dobro in pravo cerkveno glasbo vnetega rodoljuba. Delo teče povsod gladko in neprisiljeno, melodijozno je in lepo harmonizovano, lahko, in našim razmeram povsem prikladno. Posebno lepo se glasé Tantum ergo, kateri so se skladatelju bolje posrečili, kakor mašne pesmi.

Male pogreške — ki so se žal skladatelju vsled naglega skladanja in premajhne pozornosti vrinili — naj prejemnik vsak sam popravi, da bo delo brez madežev.

Ti-le so: Stran 3, šte. 4, takt 6., v 3. udareci čudno in neharmonično postopata sopran in tenor v kvartah. Tem potom nastane stranski septakord 6. škalne stopnje brez pripravljene septime, katere skoči v basu drzno v kvinto doli, rekoč: „Glejte me, tukaj je strah!“ Takim stranskim septimam ni odločeno mesto v čisti harmoniji, razven, ako so bile prej dobro pripravljene, ali pa, ako postopajo prehajalno (im Durchgange). Na tem mestu naj torej ostaneta v basu za 3. udarec še e-gis, ali pa naj se postavi a-e; da se glasita prva glasova d-h kot zadržek.

Stran 5, št. 2., postopček taktno črtó — katera nikakor ne uamestuje cesur ali fermat — 3. v 4. takt ima hudi kvintni paralelki h-e, a-d,

kateri si tembolj prazno glasite, ker se nahajate v zunanjih glasovih. Tak nonenakord z izpuščenim temeljnim glasom pogodi v legi kvintseksa vselej kvintne paralelke, ako postopa bas doli in ne gori v sekstakord. Namesto e-cis v basu naj se tukaj postavi g-d ali pa a-cis.

Stran 6, takt 3., ima enako kvintne paralelke cis-fis, h-e v zunanjih glasovih. Mesto se popravi s tem, da se bas e v gis spremeni, ob enem je tu pripisati tenoru d križec. Vražje kvinte! Da bi jih pač veter odnesel tja daleč v — Brazilijo!

Gledé glasbené koncepcije nam je še spregovoriti z g. skladateljem resno besedo.

Na to zadevo smo ga že opozorili, a brez vspeha! Premalo se namreč ozira g. skladatelj na na pričetni ton, iz katerega sicer pravilno moduluje v dominantno a potem ostane skoro do konca na nji ali še celo na tisti konča. Glasbeni recept za kratke skladbe je ta: Moduluj najprej iz tonike v dominantno; iz te prehodi zopet v toniko in na koncu preidi v subdominantno ter končaj v toničnem tonu.

Proti temu važnemu pravilu je pisana 1. št. Tantum ergo, 3. in 5. št. mašnih pesmi. 3. in 5. št. končati v dominantni. Nič ne dé, da postopa konec teh pesmi v II^a zopet v toniko — saj je to prehlavno. Poleg tega je pomniti, da naj skladba tudi postopa v razne druge škalske triglase, iz katerih se izcimijo dobremu skladatelju trije dur in trije moltonovi.

Ako nam g. skladatelj ne veruje zgoraj navedene hiše, naj pogleda svoj Te Deum v op. 10. Ta prične v C-dur; moduluje najprej po dominantah tako daleč, da se znajde konec v malo sorodnem D-duru, tako, da so nas navadni peveci osupneno vprašali: „Saj konča viši od začetka!“ Če bi bil tekst dovolj dolg, bi skladatelj tem potom po kvintni lestvi lahko dospel v nebesa. — V zadnji št. pograjamo še na št. 7. v 8. in 10. taktu čudne postope kvart med altom in tenorom, ki pač spadajo v „orgelpunkt“, ne pa v pevske glasove. Na teh mestih naj ostane v altu dvakrat d, da drugi vdarec da kvartseksakord in ne nemotivirani sekundakord iz stranskega septakorda 6. škalske stopnje.

Ako še omenimo, da je g. skladatelj v pisavi s prostorom strašno štedil, da se začetki številko komaj razvidni; na koncu pa poldrugo stran prazno pustil, na katero bi bil nam lahko še eno lepo številko napisal, smo povedali vse, kar se nam je potrebno zdelo o delu izreči.

Sicer pa vsa čast g. skladatelju in njegovemu delu 17., katero bodi od naše strani toplo priporočeno. Fajgelj.

Socijalne stvari.

Kaj se nam obeta? Valuto smo tedaj srečno uredili. Predno je še dejansveno dovršena ta uredba, že se nam od vseh strani kažejo tujci — s svojim kapitalom. Angleški kapital je že nekaterekrat poskušal pri nas v Avstriji, zlasti na Dunaju, a skasil se mu je. Po valutni uredbi pride gotovo zopet in tedaj ne — brez vspeha. Tudi nemške banke škilijo na Dunaj in z Dunaja bo škilil tuj kapital tudi k nam. Če se ne združimo in če vseh svojih denarnih sredstev s skupnimi močmi ne postavimo v bran tujcu — gorje nam. Letargija, katere vlada v tem obsiru valasti mej nami, je smrtonosna za ves naš narod. Podvzetnosti se brani uspešno le podvzetnost. In te ni pri nas! Naša slovenska zemlja bo vedno dostopnejša in za kratko morajo vzrasti še velika podjetja pri nas; malenkostni stari „konservativni“ duh jih ne more postaviti. S tujim kapitalom bo jele delovati pri nas tuje razumništvo. Slovenci bodo — helotje na lastnih tleh. Tujci bodo izsežali naše zemlje in našega ljudstva moči do moga. Njim se to vidi pravično; saj ne poznajo krščanskih načel; tako početje imenujejo oni le „die gebundenen Millionen flott zu machen“.

K. Belgarija jemlje zopet na posodo seveda pri židih. Meseca novembra bo sobranje to dovolilo. Rabiti se ima za železnice in luke. Dunajska borza je mladi preširnici že l. 1890 „dovolila“ 30 milijonov frankov; obresti: 6% v zlatu, Londonska borza pa l. 1889 — 1.847.580 funtov šterlingov z enakimi obrestmi. — Tudi Belgarija „habitat in tenoriois sem“. K.

Valuta in za njo — Rotšild. Jako temeljito dokazujejo svetu v javnosti in še temeljiteje dr. Steinbachu in dr. Wekerlu za to p'lačni motorji javnega mnjenja, da brez Rotšilda Avstrija ni možna. In še sedaj pri vravnavi valute? Za Božji čas, kam? Saj mora minister konvertirati toliko državnih papirjev; tako n. pr. državna dolžna pisma „Kronprinz Rudolfove železni“ po 4 $\frac{3}{4}$ % mora spremeniti v drugo posojilo po 4%. In kedo more tu pomagati s kapitalom? kedo drugi, nego Rotšild in drugovi. Minister se mora ozirati na to, da ima gotov denar pripravljen, ko ga pri konvertiranju potrebuje. In tega da — Rotšild. — Seveda je pri tem samo ob sebi umevno, da se ne bo zadovoljil ta dobrotnik človeštva s kako provizijo; marveč z gotovim dobičkom. „Rizika, kakršnen je vsekakor (!) v zvezi z uredbo valute, Rotšildovci ne bodo in ne morejo prevzeti brez gotovosti primernega dobička. — In koliko? Tudi v tem so si že jedini. Manj nego 2%, ne. Konverziji in v obče denarnega prometa bo pa treba v svoti 1113 milijonov gld. — Tedaj bo dobička 22-26 milijonov gld. Nekaj malega odpade avstrijski in še manj ogerski kreditni banki, drugo ostane Rotšildovcem. Tako računajo in — svet ne ve! „Kapitalist“ v svoji zadnji št. (19. okt.) jako opravičeno zatrjuje, da Rotšildovci še niso nikedar v bližini tako plodnega in tako trajnega kupčijskega podjetja kakor sedaj. — In trpini v Avstriji še ne proklinjajo liberalizma, ki je to vsplo dil? In še niso krščanski? K.

Svetovna razstava v Berlinu. Izraelski narod nemškega žargona in nemškega patrijotizma je že nekaj časa sem bobnal za svetovno razstavo v Berlinu, ki bi imela l. 1897 pokazati strmečemu svetu nemškega cesarstva čudeže. Berlin in razstava! Može „od peresa“ so na vate dolge članke pisali, kako se bo dvignola pri tem nemška industrija, kako bo blagostanje po njej preplulo vse provincije, kako bi pomagala delavcem in kmetom. Neskončna potreba take razstave je bila vsakemu človeku, ki prebira židovske liste, na mah jasna. In vendar ne bo razstave! Zakaj ne? — Manjka — drobiža. Tega ne dá nobeden in drobiža je treba za razstavo precej; pariška razstava je potrebovala 46 $\frac{1}{2}$ milijona frankov. Nad 100 milijonov mark bo požrla čikaška razstava. In k temu še govori zdrava pamet, ki vsaj v finančnih vprašanjih še precej redno deluje, da dobiček, kar ga je pri razstavah, zlasti pripada delniškim društvom gledališčnim, hotelskim, bankam in v obče ljudem, ki imajo še precej tiste „eliksire“, ki se mu pravi kapital. Ko bodo pisali prihodnji zgodovinarji o naših razstavah in bodo zasledovali manj, ki nas je gnala k njim, tedaj se bode marsikateremu takemu podjetju strla slava in prihodnji rodovi bodo dejali, židovski ali velikega kapitala humbug. — Tudi nam Slovencem velja premišljevat o tem. Le preveč nas prevzema duh posnemanja. Ne igraymo se „velikega naroda“ in „gospode“, ko nam kmeta in rokodelca dan za dnem uničuje tuji kapital.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 26. oktobra.

(Udanostne izjave) Županstvo občine Cerklje na Gorenjskem poslalo je prevzvišenemu knezoškofu nastopno lepo izjavo: Prespoštljivo podpisani zastopniki županije Cerklje na Gorenjskem odločno protestujemo zoper neosnovane, zlobne napade na prevzvišeno Vašo osebo, izražamo Vam svoje sožalje v Vaši bridkosti, ki Vam jo provzročujejo taki napadi; izrekamo Vam svoje največje spoštovanje, svojo brezmejno udanost in ljubezen. Istotako se strinjamo popolnoma z Vašimi načeli, razvitimi na prvem slovenskem katoliškem shodu, ter prosimo Boga, naj Vas še dolgo, dolgo ohrani nam vzornega višjega pastirja. — Podpisani: Andrej Vavken, župan; Jan. Ahlin, Ant. Golobič, J. Erzar, Stefan Kerč, Jan. Kosem, Jurij Debeve, A. Kepic, Jan. Jerič, Jož. Vertnik, Jan. Zupin, Janez Štular, Matija Gašperlin, Jan. Novak. — Slava vrlim, neustrašenim občinskim odbornikom. — Udanostna izjava dekanije šmartinske pri Litiji se glasi: Podpisani duhovniki šmartinske dekanije pri Litiji prav živo in od srca obžalujemo napade na Vašo Presvetlost, našega ljubljenejšega višjega pastirja, ter z Vami čutimo skeleče rane, katere Vam zavdaja lažiliberizem. Vžaljeni v osebi

svojega vrhovnega pastirja ostro obsojamo ta pseudo-liberalizem, ki je bil sicer v prvotni svoji obliki že pred leti poražen, a prelevil se je in stoji pred nami v novi obliki, tem nevarnejši, ker si je izvolil za svoje voditelje in apostole sinove katoliških starišev, in žalibog tudi izmed naših rojakov. — Zlasti pa protestujemo zoper zlobno klevetanje liberalnega slovenskega dnevnika, kakor da mi dobivamo od Vas kake okrožnice, v katerih bi se nam zaukazovalo, da podpisujemo „začenši od dekana pa do zadnjega kapelana“ zaupnice svojemu škofu, ker jedina pot, po kateri smo dobivali do sedaj od prečastnega knezoškofijstva kaka poročila in naročila, je — škofijski list. — A bodi v tolažbo Vaši Presvetlosti, da je število nasprotnikov le jako majhno. Z veseljem Vam zagotavljamo, da izmed blizu 20.000 vernikov, ki bivajo v naši dekaniji, so razven nekaterih, ki nosijo liberalni svonec, do zadnjega vsi iz srca udani Vaši prevzvišenosti ter Vas iskreno spoštujejo in otroško ljubijo. — Razdvojiti so nas hoteli naši nasprotniki, ker dobro jim je v spominu stari in vedno resnični rek: divide et impera, razdeluj in gospoduj! — A mi Vam, presvetli knezoškof, slovesno obetamo, da bomo vedno zvesti in pokorni otroci svojemu škofu. Z združenimi močmi in z vsemi postavnimi sredstvi hočemo biti boj proti vsem, ki hujskajo zoper Vas, ki hočejo zasejati ljuliko med pšenico ter s tem rušijo vez udanosti, pokorščine in ljubezni, ki vlada med ovcami in pastirjem. — To prelepo izjavo so podpisali vsi dekanijski duhovniki.

(Osebné vesti s Koroškega.) Okrajni glavar Fran Kollenz je premeščen, kakor smo že omenili, iz Spitala v Velikovec. — Vladni svetnik Janez Schuster v Celovcu je imenovan okrajnim glavarjem v Smohorju. — Ministerijalni namestni tajnik Artur Baresay de Nagy-Barsa je imenovan okrajnim glavarjem v Spitalu.

(„Nared“ contra škofa.) S Primorskega se nam piše 24. okt. „Slov. Narod“ poroča v svojih predelih z dne 15. t. m. pod napisom „Ravnopravnost v cerkvi“, da je monsign. Dr. Flapp prepovedal v Poreču v cerkvi „Svetice“ pridigovati hrvatsko. Opirajo se tu na nekov govor poslanca Spinčiča. Ne odgovarjali bi na to laž, ko bi ne vedeli, da isti „Narod“ gre proti osebi škofovi, ne pa dr. Flappovi. Za svoje škofo pa se bomo mi vedno potegnili, in naj so tudi kitajskega pokoljenja. Da je „Narod“ poročal neresnico ali morda celo lagal, dokažejo sledeče vrstice. — Ko sem čital oni pamflet v „Narodu“, pisal sem takoj v Poreč dosedanjemu hrvaškemu svečeniku v Poreču, proseg ga, naj mi stvar pojasni. Oni svečenik je dne 15. okt. zapustil Poreč, a do 15. t. m. toraj do onega dneva, ko je izšla dotična „Narodova“ številka, bil je tam. On piše doslovno: „Sta pišeš o biskupu našem porečkem, do sada nisam čuo ništa. Ja, dokle sam bio u Poreču, sam uvijek propovedao hrvatski, a nikad mi nijeden ništa nije rekao radi toga, jerbo se tamo poli Svetice mora hrvatski propovedati. Istina je, da sam nekoliko dana iz Poreča v V... ali zato nisam ništa čuo. Na moju mesto v Poreč je došao naš sošolec Fr., a kako on propovjeda, ne znam. Mislim, da i on hrvatski, jer drugačije niti ne može, pošto je ona crkev samo za puk iz okolice Poreča. Da bi bio biskup zabranio propovedati u Poreču hrvatski, bih i ja bio doznao. Ja samo toliko znam, dokle sam bio ja v Poreču, da sem uvijek hrvatski propovjedaao i da mi nijedan ništa nije rekao radi toga, nego, da sam imao i zapovjed od biskupa, da moram hrvatski propovjedati.“ Tako toraj je bila hrvatska pridiga pri „Svetici“ vedno do 15. okt. do dne, ko je izšel isti „Narod“. Sedaj pa sodite cenjeni čitatelji, ali je pošteno pisal „Narod“ ali ne? Da je ono pismo avtentično, lahko dokažem, ker pooblaščen sem priobčiti tudi ime onega svečenika. Svojih škofov ne pustimo blatiti z lažmi, ne pustimo in ne pustimo! Liga — 24.

(Prvi sneg — prvi medved.) Iz Mozelske na Koroškem se nam piše: Več dnij so se klatili trije medvedje po hribih med Mozelskom, Zdihovim in in Črnim Potokom. Prišli so na želod, dren in lesniko. Dokler je bilo kopno, ni jih bilo lahko slediti. Prvi sneg pa je izdal prvega medveda, katerega so ustrelili dne 23. t. m. popoldne. Tehtal je do dva stota. — Lovec na medvede mora imeti dobro s kroglijo nabito puško, hladno kri in dobro oko. (Predavanje o živinoreji. — Bolezen — V žumel.) Z Blok se nam poroča: V nedeljo 23. t. m. je g. tajnik G. Pirc predaval o živinoreji. Zlasti je

povdarjal, da nima kmet res Bog ve kaj dobička od vozenja, ki mu bo sedaj ušlo po dolenski železnici. Krepki in poučni govor so v obilnem številu zbrani možaki z največjim zanimanjem poslušali. Saj je pa tudi Bločana, ki po česti uničuje svojo živino, vse tudi gorko zadelo. Svoje srce bo moral utrgati od ceste in sedaj truditi in ubijati se s poljedelstvom in živinorejo, to mu bo prizadajalo nekaj truda. Ali ga pa ne bo to storilo tudi veliko srečnejšega in zadovoljnejšega? — Bolezen nam je precej prizanašala, le nekaj jih je imelo vročinsko bolezen, ki je pobrala dva mladeniča. — Na Hrvaško in Ogersko jih je od nas šlo silno veliko v šumo. Bog varuj, če bi Turek prišel! Žalostno je le to pri tem, da oni, ki z velikim veseljem delajo v šumi za primeroma mal denar, doma za dobro plačilo in hrano le malo in prisiljeno storé.

(Poročil) se je včeraj pri sv. Jakobu v Ljubljani gosp. dr. Rudolf Repič, okrožni zdravnik v Sentvidu pri Zatični, z gospico Ano Seliškar, hčerko tukajšnjega hišnega posestnika Alojzija Seliškara.

(S Trsata) se nam piše: Dne 21. t. m. sem Vam poročal, da je neki Madjar iz Reke skočil v Podvežici — kakih 10 minut od Trsata — z mostu na železniški tir. 60 metrov globoko, ter pristavil, da nam dajejo Madjari res lepe vzglede. Danes Vam moram zopet poročati jednak žalosten slučaj. Dne 24. t. m. je v istega mostu skočil neki Hrvat, s Podvežice, ter si tako končal svoje življenje. Dne 25. t. m., zjutraj, so ga sovaščani vzdignili in prenesli v mrtvašnico. Tako se naše sicer priprosto, pa dobro in pošteno ljudstvo spridi po pokvarjenih tujcih. Lakomni židji ga gmotno molzejo, madjarski kortesi moralno. In pri tem je ubogo ljudstvo brez pravih voditeljev. Zato propada materialno in moralno in propalo bo, ako ne dobi o pravem času značajnih, vernih vodnikov.

(Gosp. Josip Trtnik) naš rojak in operni pevec dvornega gledališča v Mannheimu, je prvič nastopil dne 18. t. m. v Verdijevi operi „Troubadour“. Došle so nam ocene treh časnikov. Tako piše „Mannheimer Tagblatt“ me drugimi: „Vseh prvega nastopa je bil ugoden, g. Trtnik je bil jako pohvaljen, večkrat poklican in je moral ponavljati konec tretjega dejstva. G. Trtnik ima velik, lepodoneč, dobro — izravnani glas, katerega odlično izražen značaj je junaški tenor. Njegova pevška šola mora biti dobra, kakor se more soditi po tej vlogi... Občinstvo je bilo prav zadovoljno z vspehom debutantovim in g. Trtnik je gotovo tudi“. Dalje piše „Mannh. Journal“. „Mlad tenor, g. Trtnik je včeraj prvič nastopil v „Troubadourji“ in na njega se je osredotočila vsa pozornost, ki je naraščala od dejanja do dejanja. G. Trtnik, rodом Hrvat (!), je še popolnoma začetnik, včeraj je stopil prvič na oder in s nemškimi besedami ima še precej težav. Toda g. Trtnik ima glas in sicer lep, velik glas z briljantno visočino, in to je glavna reč... G. T. je mlad in se bo učil.“ — „N. Bad. Land. Ztg.“ piše: „G. Trtnik, sinočnji debutant, se je izkazal s pravim tenorskim glasom. Njegov glas se brez truda dviga do slavnega C in moral je občinstvu ponavljati slavno „crescendo“. Mladi pevec ima močau, določen, naraven tenorski glas in to je dandanes že nekaj vredno“. Čestitamo na tem vspehu!

(Dr. poslanec pl. Dumreicher) je govoril v ponedeljek, dne 24. okt. pred svojimi volilci v celovški trgovski in obrtniški zbornici. Ta poslanec, ki je na glasu kot znamenit slavofag, označil se je že pred leti kot glasovitega propovednika nemške „kulture“ s svojim znanim „slovenskim slovestvom pod pazduho!“ Ker ga je baš zaradi tega poslanec Šuklje v državnem zboru bil do dobrega okreal, je navadno molčal v državni zbornici, in sedaj svojo politiško modrost nosi raje na prodajo pred člane trgovske in obrtniške zbornice in na „schulfereine“ občne zbornice. — Preko raznih večjih državnozbornskih obravnav zadnjega leta in preko — jezuitov prišel je pl. Dumreicher srečno do glavnega dela svojega poročila, do govora o političnem položaju. Kvasil je pa malone do besede ravno isto, kar so zadnji čas pogrevali dr. Steinwunder v Beljaku, Ghon in Oraš v Paternionu in V. Pratten v Volšberku. Baval se je seve, a ne vprašajte: kako? — s Slovenci, prešel na znane dogodke na Moravskem, v Liberehu, Opavi in tožil o nemških „narodnih izgubah“. Potem se je vrnil zopet k koroškim Slovincem zlasti k šentjakobski šoli in k lanski šolski debati v državnem zboru (dne

13. in 14. nov.) Prorokoval je, da bode prišlo za nemštvo še „slabše“, pokadil dostojno združeni levi in njenemu vodji Plenerju, in pozivljaj, naj bodo Nemci edini, braneci Šumavo, Rudne gore in — Karavankel! Spominjal se je raznih dogodkov v dunajskem in praškem deželnem zboru, na to pa posvaril prav po očetovski svoje poslušalce, naj se varujejo zlobnih — antisemitov. — rj. —

(V Dolu) pod Ljubljano so včeraj blagoslovili novo šolsko poslopje, ki je del tamošnje graščine. Šola je razširjena v dvorazrednico.

(Podružnica sv. Cirila in Metoda za Trbovlje in okolico) ima svoje letno zborovanje dne 30. okt. t. l. ob 3. uri popoldne v gostilni g. Antona Volavška v Trbovljah. K obilni udeležbi vabi odbor.

(Stari in moderni Judež) Ze dolgo časa se je govorilo, da je pred kratkim umrl izvrstni in zenijski filozof Renan, kateri je s svojo knjigo „Življenje Jezusovo“ tolikanj pohujšanja naredil, pisal le za židovski denar. Sedaj pa, o priliki njegove smrti, je Aleksander Dumas neovrgljivo dokazal, kar je sicer Renan sam očitno priznaval, da mu je baron Rothschild za „Življenje Jezusovo“ izplačal nič manj nego en milijon frankov. — Kakor se tedaj vidi, je cena Izveličarjeva pri židih neizmerno poskočila; Judež Iskarjot je za svoje izdajalstvo prejel le samo 30 srebrnikov. Liza + 33.

(Zgodbe sv. pisma) za nižje razrede ljudskih šol. S 47 podobami. Nemški spisal dr. Fr. Knecht. poslovenil Ivan Skuhala, dekan v Ljutomeru. Ta šolska izdaja zgodb sv. pisma v slovenskem jeziku je izšla že v tretjem natisu v Freiburgu v Herderjevem založništvu. Cena hčni knjižici je 26 kr. Posebno odlikujejo to izdajo zgodbe lepe slike.

(Leonina na Dunaju.) Ta vednostna družba izdâ v kratkem pesmi gorenje-avstrijskega pesnika Rettenbacherja in pa svoj letopis za l. 1892, ki bo razpravljaj zanimive stvari iz raznih vednostnih strók. Kot društveni dar bodo društveniki dobili knjigo, razpravljajočo moderno žensko vprašanje, vednostno obravnavano s krščanskega stališča. — Število društvenikov znaša sedaj 795; vzlasti prav ugodno raste število pospeševateljev Leonini, ki enkrat za vselej plačajo 200 gld.

(Koroški obrtniki) so imeli v nedeljo, dne 23. t. m. shod v Celovcu. Prišlo je do 150 udeležencev iz raznih krajev dežele. Navzoči so bili tudi zastopniki vlade, celovskega mestnega zbora, trgovinske in obrtniške zbornice, štirje državni poslanci itd. Glavni pogovor vršil se je o prenapredbi obrtnega reda.

(V Ljubljani) je padel danes popoldne okoli 3. ure pod frančiškanskim mostom neki zidar iz vodiške župnije. Potegnil ga je iz vode pri mesarskem mostu neki rokodelski pomočnik.

(Nesreče.) Poroča se nam: V soboto, dne 22. t. m., zjutraj, našli so med postajama Grabštanj in Sinčaves na Koroškem K. Fellner-ja, načelnika postaje v Grabštanju, mrtvega na železničnem tiru. Bil se je vlegel na tir in tovorni vlak ga je povozil. — Malo ur pozneje trčil je tovorni vlak v Grabštanju ob več drugih vozov. Pri tem se je kurjač Kern iz Maribora težko poškodoval. — Dne 24. t. m. povozil je tovorni vlak pri Rikarjavici blizu Grabštanja voz, ki je bil namenjen v Celovec. Konj, voz in dvoje telet, koji ste bili na vozu, so uničen.

(V Chicagu) gradé za svetovno razstavo velikanski kolodvor, na katerem se bode združilo 15 železničnih prog ter bode prostora za 25000 ljudij. — Mesto samo se v novjšem času hitro širi. Od leta 1890 do sedaj je naraslo število prebivalcev za 300.000 duš. Ako bode v tej meri naraščalo, bode v nekaj letih prekosilo vsako drugo mesto na svetu. Že sedaj je skoraj vso trgovino Združenih držav potegnili nase, ker se tukaj stekajo vse najvažnejše železnice, ter je z direktno vodno cesto zvezano z Atlantskim morjem. Več o tem svetovnem mestu priobčimo v kratkem.

(Slovenski novomašniki v Ameriki.) Zadnji „Amerikanski Slovenec“ poroča, da so o pričetku t. m. štirje Slovenci v Merriam Par. Minn prešli subdijakonat. Jeden izmed njih, g. I. A. Plevnik je kot slušatelj filozofije vstopil v slavnoznanstveni seminar St. Mari v Baltimoru.

Telegrami.

Dunaj, 25. oktobra. Brodar Jan. Höch, ki je prišel s parnikom „Trydon“ iz Budimpešte, zbolel je za kolero.

Dunaj, 26. oktobra. V prisotnosti cesarja, nadvojvod Viljema in Rainerja, ministrov, visokih dostojanstvenikov, je včeraj akademija izobraževalnih umetnostij slavila svojo desetletnico z odkritjem spominske plošče s podobama ustanovitelja cesarja Leopolda I. in cesarja Franca Jožefa I. v avli. Cesar je zagotavljal akademiji svoje varstvo, upajoč, da bode akademija tudi nadalje razvijala in pospeševala domačo umetnost.

Opava, 25. oktobra. Županstvo je na novi ukaz deželnega predsednika objavilo naredbe proti kolari v nemščini in češčini.

Hamburg, 25. oktobra. Včeraj 6 oseb zbolelo za kolero.

Progasto in karirano svileno blago, lousine — foulards — surah — taffetas — merveilles itd. od 45 kr. do gld. 3-85 meter razpošilja poštine in colnine prosto svilarica G. HENNEBERG (c. in kr. dvorni založnik), Zürich. Vzorec z obratno pošto. Pisma 10 kr. pošto. 140 5 (10)

Umrli :

V bolnišnici:

22. oktobra. Gregor Peterlin, gostač, 78 let, griža. — Matevž Rak, gostač, 76 let, griža.

Tuji.

24. oktobra.

Pri **Malici**: Viktor baron Hein, c. kr. dvorni svetnik, s soprogo, iz Grada. — Kürtler, Fuchs, Möschl, Suchanek, Guschiz, trgovci; Petrovitz, potovalec, in Müller, z Dunaja. — dr. Forlani, odvetnik, iz Spiljeta. — Bondy, posestnik, s soprogo, iz Prage. — Celess, potovalec, iz Stuttgarta. — Wolfsegger, profesor, iz Kočevja. — Pauser, trgovec, s sestro, iz Dolenje Vasi. — Miacolo, trgovec, iz Trsta.

Pri **Stonu**: Baroninja Mossey s hčerjo iz Grada. — Weinberger; Vatter; Herz in Freiburger, trgovci; Kohn, potovalec, z Dunaja. — Searochelli, Weiss; Coneghiano, Blochman, trgovci, iz Trsta. — Cambelli, trgovec, iz Ravene. — Rumel, inženir, z Višnje Gore. — Perisutti, potovalec, iz Logatec. — Razboršek, trgovec, s soprogo, iz Šmartna. — dr. Repič iz St. Vida. — Demberger z rodbino iz Tržiča. — Lončarič iz Sela.

Pri **bavarskem dvoru**: Schriebl, blagajnik, iz Grada. — Pri **južnem kolodvoru**: Kossel, iz Škofje Loke. — Tausig s soprogo z Dunaja.

Pri **avstrijskem caru**: Vilar iz Tržiča. — Schuler iz Kroke.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	V. vet.	Vreme	Minutna na 24 ur
Opazovanja	razporedi v urah	toplotna se Celziju			
7. u. jut.	734.4	4.0	sl. vzh.	oblačno	2.00
25. 3. u. pop.	734.2	7.8	sl. zap.	dež	dež
9. u. zveč.	732.6	7.6	sl. zap.	oblačno	
Srednja temperatura 6.5°, za 2° pod normalom.					

Tržne cene v Ljubljani

dne 26. oktobra

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, beli.	6 12	Speh pavojen, kgr.	— 64
Raj.	5 22	Sarovo maslo.	— 75
Jajmen.	3 36	Jajca, jedno.	— 03
Oves.	2 52	Mleko, liter.	— 10
Ajda.	5 77	Goveje meso, kgr.	— 64
Proso.	4 78	Talecje.	— 56
Koruz.	4 50	Svinjsko.	— 54
Krompir.	2 70	Kotranoovo.	— 36
Lota.	12	Pišane.	— 35
Orab.	10	Golob.	— 15
Mikol.	8	Seno, 100 kgr.	2 20
Maslo.	— 92	Slama.	1 96
Mast.	— 66	Drva trda, 4 kub.mtr.	7 50
Speh sveč.	— 54	Mehka.	5

Zahvala.

Za mnogobrojno in vsestransko izraženo sočutje o bolezni in smrti naše nepozabne in gorko ljubljene soproge, matere, tašče, stare matere itd. gope

Marije Dekleve

kakor tudi za prekrasne darovane vence in za prečastno mnogobrojno spremstvo blage rajne k večnemu počitku, izrekajo svojo najtoplejšo zahvalo

ostali žalujoči.

Gradee, dne 25. oktobra 1892

Stanje avstro-ogerske banke

dné 23. oktobra 1892.

(Brzojavno poročilo)

Bankovec v prometu

gld. 475.508.000 (+ 8.494.000)

Kovinski zaklad 288.964.000 (+ 753.000)

Listnica 170.328.000 (+ 8.766.000)

Lombard 24.690.000 (+ 200.000)

Davka prosta bančna rezerva gld. 19.744.000 (— 7.167.000)

Lekarna Trnkóczy-jeva, Dunaj, V.

Trnkóczyjev
grenki konjak,

okusno in najbolje sredstvo za želodec.
1 steklenica 50 kr., 12 steklenic 5 gld.
prodaja

Ubald pl. Trnkóczy,
lekarnar v Ljubljani.

Prodajalci na drobno dobé rabat.

Lekarna Trnkóczy-jeva v Gradcu.

Tinktura zoper kurja očesa

Najvarnejše in najbolje sredstvo, da se odpravijo kurja očesa, zagnanci in žulji. Na kurje oko ali na zagnanec se skozi 5-6 dni ta tinktura zjutraj s čopičem, ki je v steklenici, dobro namaže, ko to preteče, se vzame milačna kopel, potem se kurje oko lahko z nohti izvzame. — Steklenica stane 25 kr., 10 steklenic 2 gld. 264 12

Piccolijeva lekarna „Pri angelju“
v Ljubljani, Dunajska cesta.

Vnanja naročila se proti povzetju svote točno izvršujejo.

Dr. Vinko Gregorič

usoja si naznaniti, da je danes
odpotoval; vrnil se pa bode
sredi decembra meseca

zopet v Ljubljano.

456 8-7

V Ljubljani, dné 5. okt. 1892.

Lekarna Trnkóczy-jeva, Dunaj, VIII.

Lekarna Trnkóczy-jeva, Dunaj, III.

kovertes firmo

Uradne in trgovske

preporočila
Katoliška Tiskarna v Ljubljani.

Nova slovenska knjiga!

Psalmi.

Preložil

Ivan Vesel.

Cena: 1 gl 20 kr.

Dobiva se v
KATOLIŠKI BUKVARNI.

Zaradi preselitve popolna

razprodaja

lesoreznega in košarskega blaga, kot:
Držala za brisače, za ključne, ure, časnike in pisma, ključke za oblačila, stojala za smodke in pipe, posode za kadičice, konsle, mize in posode za ovetice, keglji, svečniki, okviri za podobe in fotografije, živalske glave, srnji izveski, pljuvalniki, pipe za tobak, naustniki, ročaji, desčice za čaj, noži in vilice, čaše, igrače, godbene škatle, obroči in skledice za otirače, posodice za dišave, kasete za lepotiche in rokavice, pisala, krožniki, kapelice za svete podobe, križi, puščice za hostije itd. itd. Dalje koški za gospe, koški za ovetice, delo, potovanje, stenski koški itd. Končno so na veliko izbiro raznovrstne palice v

I. kočevski hišni industriji.

Premovana na Dunaji 1890. F. Stampfel. Premovana na Dunaji 1890.

Ljubljana, Šellenburgova ulica 4, blizjale v Opatiji.

Edina prilika za primeren nakup po nizki ceni za
božična darila!

503 3-2

Cerkvena glasba.

Pet Tantum ergo

in 494 5-4

petero mašnih pesem

za mešan zbor zložil **Ig. Hladnik**, op. 17.

== Cena 40 kr. ==

Prodaja: „Katoliška Bukvarna“ v Ljubljani, J. Krajc v
Novem Mestu in Fr. Norbert Gregl v Nazarethu, Štajersko.

Št. 20817.

Razglas

(500) (3-2)

mladeničem, ki stopajo v vojaško dōbo.

Zaradi prihodnjega vojaškega nabora, ki bo 1893. leta. naznanja mestni magistrat ljubljanski sledeče:

1. Vsi tu prebivajoči mladeniči, kateri so bili rojeni **1872., 1871. in 1870. leta**, se morejo zglasti v zapisanje tekom

meseca novembra letos

pri mestnem magistratu.

2. Mladeničem, ki nimajo v Ljubljani domoviustva, je s seboj prinesiti dokazila o starosti in pristojnosti.

3. Zračno odsotne ali pa bolne mladeniče smejo zglasti starši, varuhi ali pooblašci.

4. Oni, ki si mislijo izprositi kako v §§ 31., 32., 33. in 34. vojnega zakona navedenih ugodnosti, imajo ali v mesecih **januarji in februarji 1893. leta** podpisane uradu, ali pa **najpozneje na dan glavnega nabora** naborni komisiji izročiti z listinami opremljene prošnje.

5. Oni, ki želijo, da se jim dovoli stava zunaj domačega stavnega okraja, morajo o priliki zglasti izročiti z listinami opremljene prošnje. V takem slučaju je moči tudi istočasno zglasti in dokazati pravico do kake v §§ 31., 32., 33. in 34. vojnega zakona povedanih ugodnosti.

6. Dolžnost zglasti imajo tudi sinovi vojaških oseb, bivajočih v dejanski službi ali pa oni, ki so nameščeni pri upravi vojske, (vojnega pomorstva) in so še stavodolžni.

7. **Kdor zanemari dolžnost zglasti**, in sploh iz vojnega zakona izvirajoče dolžnosti, se ne more izgovarjati s tem, da ni vedel za ta poziv ali pa za dolžnosti, izvirajoče mu iz vojnega zakona.

Stavljence, kateri opusti propisano zglasti, ko mu ni braila nikaka niemu nepremagljiva ovira, zakrivi se **prestopka § 35. vojnega zakona** in zapade globi od 5 do 100 gld, eventuelno zaporni kazni od jednega do dvajset dni.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane

dné 17. oktobra 1892.

Župan: **GRASSELLI** s. r.

Dunajska borza.

Dné 26. oktobra.

Papirna renta 5%, 16% davka	96	gld	45	kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	96		20	
Zlata renta 4%, davka prosta	114		80	
Papirna renta 5%, davka prosta	100		25	
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	984		—	
Kreditne akcije, 180 gld.	309		75	
London, 10 funtov strl.	119		60	
Napoleonor (20 fr.)	9		52	
Cesarski cekini	5		70	
Nemških mark 100	58		72	

Dné 25. oktobra.

Ogerska zlata renta 4%	111	gld.	90	kr.
Ogerska papirna renta 5%	100		40	
4% državne srečke l. 1854..	250	gld.	140	
5% državne srečke l. 1860..	100	gld.	152	
Državne srečke l. 1864..	100	gld.	186	25
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	96		25	
Zastavna pisma	100		15	
Kreditne srečke, 100 gld.	190		75	
St. Genois srečke 40 gld.	82		75	

Ljubljanske srečke, 20 gld.	22	gld.	—	kr.
Avstr. rubeške križa srečke, 10 gld.	16		70	
Rudolfove srečke, 10 gld.	23		—	
Salmove srečke, 40 gld.	62		25	
Windischgraezove srečke, 20 gld.	58		—	
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	150		50	
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v.	2795		—	
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	96		20	
Papirni rubelj	1		18	
Laških lir 100	—		—	

MERCUR

menjarnična delniška
družba na Dunaju,
I., Wollzeile šte. 10.

Najkulantnejše se kupujejo in prodajajo v kursnem listu navedeni vrednostni papirji, srečke, valute in devize.

Razna naročila izvrše se najtočneje.

Za natančnejše kapitalov priporočamo:

4% bolzansko-meranske prioritete.

4%, % galliskega zemljiškega kreditnega društva zastavna pisma.

4% duhovsko-podmokelske (Dux-Bodenbacher) srebrne prioritete.

Brezplačno shranjevanje in oskrbovanje

imovine.

Natančnejša pojasnila dajo se v naši pozvedovalni pisarni ustno in pisмено.